

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ HUYỀN

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ HUYỆN THUẬN THÀNH,
TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ HUYỀN

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ HUYỆN THUẬN THÀNH,
TỈNH BẮC NINH**

Chuyên ngành: Địa lí học

Mã ngành: 60.31.05.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN XUÂN TRƯỜNG

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập của tôi. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các thông tin, số liệu trích dẫn trong quá trình nghiên cứu đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 15/6/2016

Tác giả

NGUYỄN THỊ HUYỀN

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin chân thành tỏ lòng biết ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo (bộ phận Sau đại học) Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên và các thầy giáo, cô giáo Khoa Địa lí đã quan tâm giúp đỡ tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Đặc biệt tôi xin chân thành cảm ơn PGS.TS. Nguyễn Xuân Trường, người hướng dẫn khoa học, đã tận tình chỉ bảo và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Xin cảm ơn Cục Thống kê tỉnh Bắc Ninh, UBND huyện Thuận Thành, Phòng Thống kê huyện Thuận Thành và cơ quan chính quyền địa phương đã tạo điều kiện thuận lợi, giúp đỡ, cung cấp tài liệu và những thông tin quan trọng cho tôi trong quá trình nghiên cứu điền dã.

Dù đã tôi đã có nhiều cố gắng trong quá trình thực hiện đề tài, nhưng do còn hạn chế về trình độ chuyên môn nên không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được sự chỉ dẫn, góp ý và giúp đỡ quý báu của các thầy, cô giáo và các bạn đồng nghiệp. Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 15/6/2016

Tác giả

NGUYỄN THỊ HUYỀN

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các ký hiệu, các chữ viết tắt	iv
Danh mục các bảng	v
Danh mục các biểu đồ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	1
3. Mục tiêu, nhiệm vụ và giới hạn của đề tài	4
4. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	5
5. Đóng góp chính của luận văn	7
6. Cấu trúc của luận văn	8
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ	9
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển kinh tế	9
1.1.1. Các khái niệm và quan niệm về phát triển kinh tế - xã hội	9
1.1.2. Các nhân tố ảnh hưởng tới sự phát triển kinh tế	16
1.1.3. Các tiêu chí đánh giá phát triển kinh tế cho cấp huyện	21
1.2. Cơ sở thực tiễn	22
1.2.1. Khái quát tình hình phát triển kinh tế vùng Đồng bằng sông Hồng ...	22
1.2.2. Vài nét về phát triển kinh tế tỉnh Bắc Ninh	24
Tiểu kết chương 1	28
Chương 2: CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG VÀ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ HUYỆN THUẬN THÀNH	29
2.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế huyện Thuận Thành	29
2.1.1. Vị trí địa lí, phạm vi lãnh thổ	29
2.1.2. Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	29
2.1.3. Kinh tế - xã hội	33

2.1.4. Đánh giá chung.....	43
2.2. Thực trạng phát triển kinh tế huyện Thuận Thành.....	45
2.2.1. Khái quát chung.....	45
2.2.2. Phát triển kinh tế theo ngành.....	46
2.2.3. Sự phân hoá lãnh thổ kinh tế - xã hội của huyện	63
2.2.4. Đánh giá chung.....	66
Tiểu kết chương 2	67
Chương 3: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ	
HUYỆN THUẬN THÀNH ĐẾN NĂM 2020, TẦM NHÌN NĂM 2030.....	68
3.1. Quan điểm, mục tiêu và định hướng phát triển.....	68
3.1.1. Quan điểm.....	68
3.1.2. Mục tiêu phát triển.....	69
3.1.3. Định hướng phát triển.....	71
3.2. Những giải pháp cơ bản.....	77
3.2.1. Huy động và khai thác nguồn vốn.....	77
3.2.2. Quy hoạch và phát triển đồng bộ cơ sở hạ tầng các khu công nghiệp...	78
3.2.3. Quy hoạch sử dụng đất.....	79
3.2.4. Phát triển nguồn nhân lực.....	80
3.2.5. Áp dụng những thành tựu khoa học công nghệ tiên tiến vào sản xuất và đời sống.....	80
3.2.6. Khoa học công nghệ và môi trường	81
3.2.7. Giải pháp về thị trường.....	81
3.2.8. Phát huy sức mạnh tổng hợp các thành phần kinh tế	82
3.2.9. Giải pháp phát triển bền vững	82
3.2.10. Giải pháp về cải cách hành chính	83
Tiểu kết chương 3	83
KẾT LUẬN.....	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	86
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Viết đầy đủ
ANQP	An ninh quốc phòng
BCVT	Bưu chính viễn thông
CN	Công nghiệp
CN-XD	Công nghiệp - xây dựng
CNH-HĐH	Công nghiệp hoá - hiện đại hoá
ĐBSH	Đồng bằng sông Hồng
DT	Diện tích
ĐTCD	Điện thoại cố định
ĐTDD	Điện thoại di động
ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
DV	Dịch vụ
ĐVT	Đơn vị tính
GTSX	Giá trị sản xuất
HĐND	Hội đồng nhân dân
HSSV	Học sinh sinh viên
HTX	Hợp tác xã
KCN	Khu công nghiệp
KHCN	Khoa học công nghệ
KT-XH	Kinh tế - xã hội
KTNT	Kinh tế nông thôn
KTTĐ	Kinh tế trọng điểm
NS	Năng suất
N-L-TS	Nông, lâm và thủy sản
PT-TH	Phát thanh - truyền hình
SL	Sản lượng
TBA	Trạm biến áp
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
TW	Trung ương
UBND	Ủy ban nhân dân
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
VAC	Vườn – ao – chuồng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Hiện trạng sử dụng các loại đất đai huyện Thuận Thành năm 2014	31
Bảng 2.2: Tỉ suất sinh, tỉ suất tử và tỉ suất gia tăng tự nhiên	34
Bảng 2.3: Dân số trung bình phân theo đơn vị hành chính cấp xã của huyện Thuận Thành đoạn 2005 - 2014	34
Bảng 2.4: Lao động trên địa bàn huyện Thuận Thành	35
Bảng 2.5: Các lễ hội chính của huyện Thuận Thành.....	36
Bảng 2.6: Giá trị sản xuất và giá trị sản xuất /người của Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014 (Giá thực tế)	45
Bảng 2.7: Giá trị sản xuất và cơ cấu giá trị sản xuất huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014 (Giá thực tế)	46
Bảng 2.8: Giá trị sản xuất và cơ cấu giá trị sản xuất ngành nông-lâm-thủy sản của huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014	47
Bảng 2.9: Giá trị sản xuất và cơ cấu giá trị sản xuất nông nghiệp huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014	47
Bảng 2.10: Sản xuất lương thực có hạt giai đoạn 2005 - 2014	48
Bảng 2.11: Diện tích, năng suất và sản lượng lúa giai đoạn 2005 – 2014	48
Bảng 2.12: Diện tích, năng suất và sản lượng cây màu lương thực huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014	49
Bảng 2.13: Diện tích, năng suất, sản lượng cây công nghiệp giai đoạn 2005 - 2014.....	50
Bảng 2.14: Số lượng gia súc, gia cầm giai đoạn 2005 - 2014.....	51
Bảng 2.15: Sản lượng thịt hơi xuất chuồng giai đoạn 2005 - 2014.....	52
Bảng 2.16: Tình hình sản xuất ngành thủy sản của giai đoạn 2005 - 2014	53
Bảng 2.17: Giá trị sản xuất công nghiệp - Tiểu thủ công nghiệp huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014 (giá thực tế).....	57
Bảng 2.18: Hoạt động vận tải của huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014.....	60
Bảng 3.1: Cơ cấu kinh tế theo khu vực huyện Thuận Thành đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030	70
Bảng 3.2: Quy mô chăn nuôi của huyện Thuận Thành đến năm 2020	73
Bảng 3.3: Diện tích, năng suất và sản lượng thủy sản huyện Thuận Thành đến năm 2020	73

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1: Bản đồ hành chính huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh	30
Hình 2.2: Biểu đồ quy mô dân số huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014	33
Hình 2.3: Bản đồ nguồn lực phát triển kinh tế huyện Thuận Thành.....	43
Hình 2.4: Biểu đồ chuyển dịch cơ cấu kinh tế ngành của huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014.....	46
Hình 2.5: Biểu đồ giá trị sản xuất ngành công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp huyện Thuận Thành giai đoạn 2005 - 2014	55
Hình 2.6: Bản đồ thực trạng phát triển kinh tế huyện Thuận Thành.....	65

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Thuận Thành là một huyện đồng bằng, nằm ở phía nam của tỉnh Bắc Ninh, diện tích đất tự nhiên của huyện là 117,9 km². Trong những năm gần đây kinh tế huyện Thuận Thành đã có nhiều chuyển biến tích cực nhưng chưa tương xứng với tiềm năng vốn có của nó. Giá trị sản xuất trên địa bàn huyện còn ở mức khiêm tốn, cơ cấu giá trị sản xuất chuyển dịch chậm, thu nhập và đời sống của nhân dân còn thấp và gặp nhiều khó khăn.

Trong giai đoạn tới, việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp nông thôn là nhiệm vụ có ý nghĩa chiến lược đối với huyện Thuận Thành. Phương hướng và mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của huyện Thuận Thành đến năm 2020 đã nêu rõ: “xây dựng huyện Thuận Thành phát triển toàn diện, phát huy tối đa các tiềm năng, thế mạnh của khu vực, vững chắc an ninh, quốc phòng. Dự thảo quy hoạch đưa ra 3 phương án phát triển cho huyện Thuận Thành trong tương lai, đặt ra những chỉ tiêu phát triển kinh tế, xã hội cụ thể cho từng ngành, lĩnh vực. Theo đó, phấn đấu đến năm 2020, huyện Thuận Thành sẽ có tốc độ tăng trưởng trên 12%, tập trung vào các ngành kinh tế chính như: Dệt may, thực phẩm, chế biến gỗ công nghệ cao, du lịch và thương mại...”.

Để kinh tế huyện Thuận Thành phát triển đúng hướng và đạt mục tiêu đề ra cần phải có những chính sách và giải pháp đồng bộ. Vì vậy việc đánh giá đầy đủ tiềm năng và thực trạng phát triển kinh tế để từ đó đưa ra giải pháp phát triển phù hợp và bền vững nền kinh tế của huyện trong giai đoạn sắp tới là một vấn đề cấp thiết.

Với mong muốn góp phần vào việc phát triển bền vững nền kinh tế của Thuận Thành, tôi đã lựa chọn nghiên cứu đề tài ***“Phát triển kinh tế huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh”***.

2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề

2.1. Trên thế giới

Phát triển kinh tế - xã hội nói chung và phát triển kinh tế nói riêng có vai trò quan trọng đối với mỗi quốc gia, mỗi vùng lãnh thổ và địa phương. Đây là vấn đề nhận được sự quan tâm của nhiều nhà khoa học, các cơ quan chuyên ngành. Dưới góc độ Địa lí học